

ti hvaležni, prav; ako ne, smeš tem gotovejše pričakovati plačila od Boga, ki je obljubil, da ne bo pustil niti kozarca mrzle vode brez plačila, ako ga podamo bližnjiku v njegovem imenu.

V božični noči.

Božična noč!

Nekaj čudovitega, nekaj neizrekljivo milega leži v tej sveti, božični noči! Vsakega človeka obide sveto čuvstvo, ko stopi v tem času pod milo nebo, pod ono nebo, pod katerim se je pred sto in sto leti rodil naš mili Zveličar, naš Rešnik.

Prijetno je človeku ta večer pri srcu. Prijetno mu je, če sedi v gorki sobici pri ljubih svojcih; milo, če se spomi nanje; toplo, če se spomni ljubezni božjega Odrešenika, ki se je za nas rodil v tej mili noči.

V tej noči se ti zdi, da svetijo zvezde vse milejše, da navdaja vse stvarstvo neka višja moč.

Zato je pa tudi človeku težje pri srcu, če hodi osamljen po svetu v tej sveti noči, ko gre vsakdo rad pod domačo streho, da se raduje tam z domačini pred jaslicami, ki jih dela nežna deca.

V tej noči biti osamljen od vseh ljudi — je bridko. —

Sveta noč je ležala nad mestom. Svečano so brneli zvonovi skozi megleno noč in odmevali otožno po samotnih cestah širnega mesta. Njih glasovi so segali do src bogatinov in siromakov, do src srečnih in nesrečnih . . .

V tem času je stopil ubogi Francek na ulico. V veliki, predmestni hiši sta stanovala z materjo, ki je bila branjevka. On je pa hodil tretje leto v mestno šolo.

Siromašno sta živela z materjo, odkar je umrl Franckov oče, ki je bil delavec v mestni tovarni. Poleti je mati že še zaslužila, a po zimi se jima je godilo od-sile slabo.

Ko stopi Francek na ulico, mu zaveje mrzla sapa v obraz, da se ves trese. Stisne ključ v žep in odhiti proti veliki cerkvi.

Po ulicah je bilo precej temno. Mrzel veter je bril okrog oglov in nanašal droben sneg. Tupatam se je prikazal pri luči človek, pa se spet izgubil v temi.

Francek pride do cerkve. Orglje so že bučale in vmes se je slišalo ubrano petje. Ljudje so trumoma prihajali od vseh strani in hiteli naravnost v cerkev molit svojega Odrešenika. — Tudi on se je vmešal med to množico. Tako mu je bilo težko, ko je stopal sam med toliko ljudmi v božji hram. Spominjal se je, da so včasih hodili vsi trije: oče, mamica in on . . . Potem sta hodila le dva: mamica in on. — A zdaj hodi sam, sam . . . In težko, silno težko mu je postalo pri srcu . . . Spomnil se je svoje matere, ki leži doma bolna in vzdihuje v slabi podstrešni sobici . . . Kako je bilo včasih vse lepše, ko je bila zdrava in je zaslužila vsaj toliko, da sta se lahko preživila! A zdaj morata stradati.

Pred njim se zasveti v nebrojnih lučkah prostorna cerkev. Prijeten vonj kadila ga zajame, po cerkvi zadoni mila pesem: „O sveta noč, o blažena noč . . .“

Ubogi deček se stisne k stranskemu altarju v kót, ki je bil malo temnejši. Začelo ga je zebsti, kajti bil je slabo oblečen. Oguljeua suknjica je že davno odpovedala službo, toda Francek jo je moral še nositi, ker ni imel druge. Mati ni mogla kupiti druge, zato se je moral zadovoljiti s to.

Zeblo ga je, a vendar je sklenil veli ročici k pobožni molitvi. Molil je tiho, kakor je vedel in znal, za svojo bolno mamico za svojega rajnega očeta. Stožilo se mu je. V mladi duši so se mu budili spomini na prejšnja leta, ki so bila vendar tako lepa . . . Mislil je, kako je pa sedaj, in kako bo šele v bodočnosti, če mu umrje dobra mamica. In zopet je sklenil ročici ter zamolil iskreno.

Začela se je polnočnica. Iznova so veselo zabučale orglje in pevci so zapeli lepe božične pesmi. Francek je skoro v polsanjah poslušal vse to. Zdelo se mu je v tej noči tako lepo v božjem hramu, dasiravno je bil tako zapuščen.

Po končanem svetem opravilu se usujejo množice skozi velika vrata na prosto. Francek je počakal in šel nazadnje. V cerkvi se je malo ogrel, toda v želodcu je čutil veliko praznoto, kakor že nekaj dni sem, odkar je zbolela mati.

Prišedši iz cerkve se vstopi deček na ogel ulice in gleda srečne ljudi, ki so prihajali mimo. Tedaj ga nekdo pocuka za suknjico. Francek se ozre in zagleda svojega sošolca. A skoro sram ga je bilo, ko stopi predenj, kajti bil je zelo lepo napravljen, on pa skoro raztrgan. Toda prijazni sošolček, sin bogatega trgovca, ga reši zadrege s prijaznim ogovorom: „Ali si bil pri polnočnici?“ „Bil sem, da!“ odgovori malo boječe Francek. „Kaj, kako je bilo lepo, kako lepo so peli!“ — „Prav lepo je bilo!“ „Ali si kaj veliko dobil na božično drevesce?“ vpraša Edvin.

Francek malo pomolči, potem pa pravi žalostno: „Ne—e!“

„Nič nisi dobil?“, reče Edvin začudeno.

Oba nekaj časa molčita.

„Kje so pa mati?“ vpraša Edvin.

„Zboleli so, zdaj pa morajo ležati!“

Spet molk. Edvin pogleda žalostnemu Francku v obraz in zasmili se mu na dno srca.

„Veš kaj, Francek, pridi jutri ob devetih k nam v vežo, če hočeš, bom prosil mamo, da bodo še tebi kaj dali! Toliko imajo vsakovrstnih reči, gotovo boš še ti kaj dobil.“

Od cerkve pridejo zdaj starši Edvinovi. Zmenili so se, da se dobé na oglu, kajti Edvin je stal pred klopmi in se pri izhodu zamešal med ljudi.

Edvin poda tovarišu prijazno roko in oba odideta domov, eden sam, drugi s stariši.

Ko je zjutraj Edvin vstal, še ni bilo mame. Šli so malo prej v cerkev kot navadno.

Dolgo časa je hodil Edvin okrog mamice, a razodeti ni mogel izlepa svoje želje. Pa nazadnje je vendar šlo. Izprva ga je mamica začudeno pogledala, potem se mu pa prijazno nasmejala in rekla: „Tako je prav, Edvinček. Za' revčke moramo tudi skrbeti, kajti za vse dobre nas enkrat stoterno poplača Bog!“

Edvinček se je neizrečeno razveselil, ko je prišel Francek res v vežo in mu je z gotovostjo rekel, da dobi lepih daril. In ni se motil. Dobra Edvinčkova mati je dala siromaku skoro novo suknjico, ki jo je še Edvin nosil v največjem mrazu. Tudi čreveljčke je dobil druge. Gospa mu jih je naročila pri črevljarju.

Tisti dan je Francek jedel v kuhinji bogatega trgovca. Poleg tega je poslala gospa tudi materi gorkih jedil, Francku pa je navezala cel zavoj raznih jedi, da sta imela z materjo oba dosti za praznike.

Francek ni vedel, kako bi se lepše zahvalil. A gospa ga je pobožala po lici in mu stisnila v roke še nekaj drobiža za mater.

Doma pa sta zvečer pristrčno molila Francek in mamica za dobre dobrotnike.

Tako lepih božičnih praznikov še nista imela. Koliko solza pač otre krščanska usmiljenost!

Taras Vaziljev.

Božična noč.

Oj prelestna noč božičaa
Nad zemljo nocoj sloni;
Ž njo narava tajne bajke
O Božiču govori:

„V daljnem času, v daljnem kraju
Se nebo je znižalo,
In zemljici v temni noči
Skrivno se približalo.

In takrat po zemlji širni
Vse okrog vzdrhtelo je:
Ljudstvo bedno pa Rešnika
Božjega imelo je.

Taras Vaziljev.

